La cançó del soldadet

Per EloiA el dl., 30/05/2011 - 09:00

Manel
-
10 milles per veure una bona armadura

Lletra original

Escolteu la cançó del soldadet
que a través d'un ull de bou
veu que volen uns falciots!
I no és que hi entengui molt, el soldadet,
però, que volin els falciots,
deurà voler dir que la terra és a prop.
I tan a prop deu ser que baixa el capità
i intenta no semblar nerviós
mentre acaba la instrucció:
"Concentreu-vos, soldadets, sigueu prudents
i arrapeu-vos a la vida
amb les ungles i amb les dents".
Ja a coberta, els homes resen.
Ja a coberta, els homes resen.
I fa un amén, poc convençut, el soldadet,
i acaricia el seu fusell,
intentant no pensar en res.
Des de proa es van fent grossos els turons,
"soldadet, valor, valor,
que depèn de gent com tu la sort del món".
Però "si una bala enemiga creua el vent
i em travessa el cervell",
es planteja el soldadet,
"les onades m'arrossegaran
i mil peixos de colors
lluitaran per devorar la meva carn".
I és quan pensa "jo m'amago;
quan no mirin, jo m'amago".
Però sempre miren, i el vaixell s'està aturant,
les comportes s'han obert
i, en un segon, s'inunda el mar
de soldats disparant a l'infinit
amb un soldadet al mig,
que carrega mentre insulta a l'enemic.
I entre bomba i bomba tot li va prou bé
fins que una cau just al costat.
Primer es diu "sort, de què t'ha anat…",
però després sent a l'esquena un dolor estrany
i en tocar-se-la li queda tot el braç tacat de sang.
Gira el cap a banda i banda.
Seu a la sorra i descansa.
I mentre arriba el coi de metge, el soldadet
es tranquil·litza repetint
què farà, on anirà, si sobreviu:
"Aniré a ma mare ben vestit
i, abans que res, li hauré de dir
que em perdoni per tractar-la sempre així;
aniré a la Margarida a fer-li un fill
per, només veure'l, intuir
que l'estimo més del que m'estimo a mi".

Lletra traduïda

... anomenat Íñigo de Loyola

La duresa de les imatges del video que us adjuntem, que reflexa molt bé la lletra de la cançó, ens deixa garratibats. A les portes de la mort les coses es veuen d'una altra manera, per això, mentre el soldadet intenta sobreviure i no morir dessagnat va pensant en allò que farà: reconciliar-se amb la mare, estimar a la seva dona i estimar el seu fill.Una cosa semblant li va passar a un altre "soldadet" fa ja molts anys. Un tal Íñigo, de Loiola (Guipúscoa), també va ser ferit de bala de canó tot defensant la ciutat de Pamplona enfront les tropes franceses. Va tenir sort, i encara va poder salvar la vida i recuperar-se a casa seva. Va ser allà que també s'anava preguntant què podia fer amb la seva vida. Com el protagonista de la cançó, Íñigo també somiava en estimar a una dama i la seva imaginació elaborava tot un gran conjunt de gestes per aconseguir-la. Però, inesperadament, hi havia un somni alternatiu que anava prenent forma: deixar-ho tot i peregrinar a Jerusalem com un pobre. Aquest desig va ser per a ell una bala de vida directa al cor i l'inici del que avui es coneix com el "Camí Ignasià".

Monòleg a l'alba i pregària d'un soldat

Un altre home que va patir la segona guerra mundial va ser Víctor Frankl, un psicòleg jueu internat en camps de concentració que va relatar amb la seva experiència sobreviscuda a "L'Home a la recerca de sentit". Estant internat va constatar que només aquell qui tenia una raó per viure podia suportar una existència a la intempèrie. En el seu cas va ser el desig de retrobar-se amb la seva dona.

"En una altra ocasió estàvem cavant una trinxera. Clarejava en el nostre voltant, una matinada gris. Gris era el cel, i gris la neu a la pàl.lida llum de l'alba, grisos els parracs que mal cobrien els cossos dels presoners i grisos els seus rostres. Mentre treballava, parlava baixet a la meva esposa o, potser, estigués debatent per trobar la raó dels meus sofriments, de la meva lenta agonia. En una última i violenta protesta contra el inexorable de la meva mort imminent, vaig sentir com si el meu esperit traspassés la malenconia que ens envoltava, em vaig sentir transcendir aquell món desesperat, insensat, i des d'alguna part vaig escoltar un victoriós "sí" com a contestació a la meva pregunta sobre l'existència d'una intencionalitat última. En aquell moment i en una franja llunyana encendre una llum, que es va quedar allà fixa en l'horitzó com si algú l'hagués pintat, enmig del gris miserable d'aquell matí a Baviera. "Et lux in Tenebris Lucet, i la llum va brillar enmig de la foscor." Vaig estar moltes hores tajando el terreny gelat. El guardià va passar al meu costat, insultant i una vegada més vaig tornar a conversar amb la meva estimada. La sentia present al meu costat, cada vegada amb més força i vaig tenir la sensació que seria capaç de tocar-la, que si s'estenia la mà agafaria la seva. La sensació era terriblement forta, ella hi era realment. I, llavors, en aquell mateix moment, un ocell va baixar volant i es va posar just davant meu, sobre la terra que havia extret de la rasa, i se'm va quedar mirant fixament."
Us adjuntem també aquesta pregària anònima trobada en el cos de un soldat de la segona guerra mundial ("Pregàries d'avui i de sempre", Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1974):
Escolta'm, Déu meu, jo no havia parlat mai amb Tu!
Avui voldria saludar-te. Com va, això?
No sé si ho saps, em deien que no existies,
i jo, pobre de mi, vaig creure que era veritat.

Mai no havia mirat la teva gran obra,
però ahir, des d'aquell cràter que va fer un obús,
vaig veure el teu cel ple d'estrelles
i vaig comprendre que m'havien enganyat.

Ja és ben curiós:
en aquest terrible infern
he trobat la llum per mirar la teva Faç.
Després d'això, no tinc moltes coses per dir-te,
sinó només que estic content d'haver-te conegut.

Després de mitjanit hi haurà l'ofensiva,
però no tinc por. Sé que tu vetlles.
El senyal! Bé, Déu meu, me n'haig d'anar...
T'he agafat efecte...
Et voldria dir encara que, com ja saps, la lluita serà dura,
i potser aquesta nit trucaré a la teva porta.
Encara que mai no havíem estat amics,
¿em diexeràs entrar si vinc a veure't?

Mira, estic plorant.
Veus, Déu meu?
Estic pensant que ja no sóc dolent.

Bé, Déu meu, me n'haig d'anar.
Bona sort!
És estrany, però ja no em fa por la mort.